

Mgr. Zuzana Šnejdrová: Právní úprava ochrany zvířat proti týrání

Předmětem tohoto oponentního posudku je rigorózní práce Mgr. Zuzany Šnejdrové na téma Právní úprava ochrany zvířat proti týrání. Posuzovaná práce obsahuje 117 stran včetně seznamu použité literatury a internetových pramenů a dále šesti příloh. Rigorózní práce je členěna do čtyř částí plus předmluva, úvod a závěr. Metodicky rozčlenila autorka obsah na právní úpravu daného tématu v mezinárodním, evropském komunitárním a českém právu. To vše doplňuje i komparací právní úpravy ve vybraném právním řádu členského státu EU, a to Itálie. Autorka rozebírá právní úpravu ochrany zvířat proti týrání jak po stránce právní, tak po stránce věcné, přičemž obojí se vhodně doplňuje. V jednotlivých částech práce jsou až na výjimky vystiženy skoro všechny podstatné prvky řešených otázek problematiky právní úpravy.

Práce Mgr.Zuzany Šnejdrové je zaměřena na oblast ochrany rostlinstva a živočišstva, speciálně na právní úpravu ochrany zvířat proti týrání, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí. Autorka si vzhledem ke své jazykové specializaci a s přihlédnutím ke studiu v rámci mezinárodního výměnného studentského programu Sokrates/Erasmus na Univerzitě v italské Bologni vybrala logicky Itálii. V rámci tohoto svého studia využila jedinečnou možnost konzultace s předními evropskými odborníky na právo životního prostředí.

Práce je členěna logickým systémem, kdy nejprve vychází při výkladu v první části z mezinárodněprávní úpravy ochrany zvířat proti týrání, ze které platná česká právní úprava historicky vznikla a vyvíjela se, a dále z oblasti evropského komunitárního práva, se kterým je v současné době harmonizována. Pak již systematicky následuje přehled a analýza české právní úpravy, stěžejním pramenem zkoumání je pochopitelně zákon č.246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

V podkapitole III.1.se autorka správně zabývá nejprve předmětem ochrany, kterým je zvíře. Výchozím bodem úvah je postavení zvířete jako věci ve smyslu § 118 občanského zákoníku a od tohoto faktu se odvíjejí další právní vztahy. Je ovšem nutné zdůraznit i veřejnoprávní postavení zvířete, kterému se autorka věnuje de facto v celé části III. Systematicky postupuje od obecného ke zvláštnímu, přičemž se drží zavedeného schématu rozdělení na přímou a nepřímou ochranu zvířat proti týrání.

V části IV., věnované ochraně zvířat v italském právu, analyzuje autorka některé zajímavé instituty právní úpravy, které mohou být podle mého názoru inspirativní i pro případnou revizi české platné právní úpravy, jako např. vybrané skutkové podstaty trestných činů či alternativní podmínky pro provádění pokusů na zvířatech. Závěrem provádí autorka komparaci s českou právní úpravou a neopomine též fakt, že základem obou úprav je v mnoha aspektech legislativa evropského komunitárního práva. V podobném rozsahu a zaměření nebyla dosud taková komparace s italskou právní úpravou na katedře práva životního prostředí provedena.

Poznatky a problémy zúročuje autorka v závěrech své práce, kde je provedeno shrnutí problémů všech zmíněných právních úprav. S řadou názorů se mohu osobně ztotožnit. Na str.80 autorka zmiňuje analogii udělování licencí zoologickým zahradám pro provoz záchranných stanic. Je to zajímavý návrh, se kterým z hlediska praxe souhlasím, jenom upozorňuji, že v případě licencí u zoologických zahrad je třeba k jejich získání a následnému

provozování zoo podle této licence také něco navíc, než u provozování běžných záchranných stanic podle zákona o ochraně přírody a krajiny, případně záchranných center podle zákona o obchodování s ohroženými druhy (zde často jako záchranná centra figurují právě zoologické zahrady). Obsahově je licence zoo širší, je zde třeba povinnost zapojit se do mezinárodních vědeckých programů, atd. Podřídit záchranné stanice licenčnímu řízení ze strany orgánů ochrany zvířat a přírody je však nepochybně téma, o kterém je potřeba diskutovat.

Závěrem si ale neodpustím pár drobných poznámek.

Na str. 51 uvádí autorka evropské nařízení č.1808/2004, dovolím si upozornit jednak na chybu v čísle a jednak na skutečnost, že toto nařízení bylo od července nahrazeno nařízením č.865/2006/ES.

Na str.75 u trestných činů § 181f a 181g uvádí autorka přestupek obdobné povahy též u zákona č.114/1992 Sb., dodávám, že obdobné přestupky jsou i v § 31 zákona č.100/2004 Sb.

Na str.78 se autorka věnuje otázce zákazu chovu volně žijících živočichů v zajetí, přičemž zmiňuje nejen úpravu v § 50 zákona č.114/1992 Sb., tak i v § 14 odst.5 zákona č.246/1992 Sb. Zajímalo by mě, zda si autorka myslí, zda je možné z tohoto (§ 14 odst.5) ustanovení udělit výjimku a jaký je vlastně vztah zákona o ochraně přírody a krajiny a zákona na ochranu zvířat proti týrání?

Tvrzení na str.87 „ Ze zákazů je možné případ od případu povolit výjimku...“ není zcela přesné, jde o výjimky ze zákazu komerční činnosti u exemplářů přílohy A a B.

Závěr:

Jednotlivé části práce na sebe logicky vzájemně navazují a jsou v nich vystiženy v podstatě skoro všechny podstatné prvky řešených otázek problematiky právní úpravy. Právní otázky jsou vcelku logicky a vhodně propojeny s problematikou věcnou. Autorka prokázala, že se s daným tématem seznámila opravdu na solidní úrovni. Některé zmíněné kritické připomínky nikterak neovlivňují výsledné hodnocení celé práce. Práce splňuje po formální i obsahové stránce požadavky kladené rigorózním řádem PFUK v Praze a proto ji připouštím k ústní obhajobě. V rámci ústní obhajoby by bylo vhodné, aby se Mgr. Zuzana Šnejdrlová věnovala otázkám uplatňování právních nástrojů ochrany proti týrání u volně žijících živočichů.

V Praze dne 8.12.2006

JUDr. Vojtěch Štejskal, Ph.D.

2. oponent